302 వ అధ్యాయం

٣٠٢ - بَابُ تَحْرِيمِ النِّيَاحَةِ عَلَى الْمَيِّتِ، وَلَطْمِ الْخَدِّ، وَشَقِّ الْجَيْبِ وَنَتْفِ الشَّعْرِ، وَحَلْقِهِ، وَالدُّعَاءِ بِالْوَيْلِ وَالثُّبُورِ

మృతుని మీద రోదించటం, తల బాదుకోవటం, బట్టలు చించుకోవటం, జుత్తు పీక్కోవటం, తల గొరిగించుకోవటం, నాశనమైపోవాలని, ధ్వంసమైపోవాలని శాపనార్థాలు పెట్టటం నిషిద్ధం

١٦٥٩ - عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: «المَيِّتُ يُعَذَّبُ فِي قَبْرِهِ بِمَا نِيحَ عَلَيْهِ». وَفِي رِوَايَةٍ: «مَا نِيحَ عَلَيْهِ» متفقٌ عَلَيْهِ.

1659. హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు: మృతుని మీద ఏడ్చి పెడబొబ్బలు పెట్టినందుకు సమాధిలో అతన్ని శిక్షించటం జరుగుతుంది.

వేరొక ఉల్లేఖనంలో, "ఏడ్చి పెడ బొబ్బలు పెట్టినంత వరకూ (అతన్ని శిక్షించటం జరుగుతుంది)" అని ఉంది. (బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని జనాయెజ్ ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని జనాయెజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

మూలంలో 'నౌహ' అన్న పదం ఉంది. మృతుని దగ్గర కూర్చుని అతని సుగుణాలను పేర్కొంటూ అతని మరణం వల్ల తమకు కలగబోయే కష్టనష్టాలను ఏకరువు పెడ్తూ పెద్దగా అరుస్తూ రోదించటాన్ని తలబాదుకోవటాన్ని 'నౌహ' అంటారు. ఇలా చేయటం నిషిద్ధం. మృతుడే

స్వయంగా తను చనిపోక ముందు అలా చేయమని తన ఆప్తులకు ఆదేశించి ఉన్న పక్షంలో లేక తను జీవించి ఉన్నప్పుడు తను కూడా ఇతరుల మరణంపై ఆ రకంగా ఏడ్చి పెడబొబ్బలు పెట్టివున్న కారణంగా తన మరణంపై ఇతరులు సయితం తన విధానాన్ని అనుసరిస్తూ ఆ విధంగా ఏడ్చిపెడబొబ్బలు పెడ్తున్న పక్షంలో సమాధిలో అతనికి శిక్ష విధించబడుతుంది. అలా కాని పక్షంలో తన మరణంపై ఎవరు ఎంత ఏడ్చినా, ఎంతగా పెడబొబ్బలు పెట్టినా దానివల్ల సమాధి జీవితంలో తనకు కలిగే నష్టమేమీ లేదు. ఎందుకంటే ఒకరి పాపభారం మరొకరెవ్వరూ మోయకూడదన్నది ఖుర్ఆన్ సూత్రం. (బనీ ఇస్రాయీల్-15)

١٦٦٠ - وَعَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «لَيْسَ مِنَّا مَنْ ضَرَبَ الخُدُودَ، وَشَقَّ الجُيُوبَ، وَدَعَا بِدَعْوَى الجَاهِلِيَّةِ» متفقٌ عليه.

1660. హజ్రత్ ఇబ్నె మస్ఊద్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: చెంపలు బాదు కున్నవాడు, బట్టలు చింపుకున్నవాడు, అజ్ఞానపు అరుపులు అరిచినవాడు మనవాడుకాడు. (బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని జనాయెజ్ ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని ఈమాన్ ప్రకరణం)

١٦٦١ - وَعَنْ أَبِي بُرْدَةَ قَالَ: وَجِعَ أَبُو مُوسَى، فَغُشِيَ عَلَيْهِ، وَرَأْسُهُ فِي حِجْرِ امْرَأَةٍ مِنْ أَهْلِهِ، فَأَقْبَلَتْ تَصِيحُ بِرَنَّةٍ فَلَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَرُدَّ عَلَيْهَا شَيْئاً؛ فَلَمَّا أَفَاقَ، قَالَ: أَنَا بَرِيءٌ مِمَّنْ بَرِئَ مِنْهُ رَسُولُ اللهِ ﷺ: إِنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ بَرِيءٌ مِنَ الصَّالِقَةِ، وَالحَالِقَةِ، وَالشَّاقَّةِ! متفقٌ عليه. «الصَّالِقَةُ»: الَّتِي تَرْفَعُ صَوْتَهَا بِالنِّيَاحَةِ والنَّدْبِ «والحَالِقَةُ»: الَّتِي تَحْلِقُ رَأْسَهَا عِنْدَ المُصِيبَةِ. «والشَّاقَّةُ»: الَّتِي تَشُقُّ ثَوْبَهَا.

1661. హజ్రత్ అబూ బుర్దా కథనం: (మా నాన్న) అబూ మూసా తీవ్రంగా వ్యాధికి గురయి స్పృహ తప్పిపోయారు. అప్పుడు ఆయన తల ఆయన భార్యల్లో ఒకామె ఒడిలో ఉంది. ఆమె పెద్దగా అరుస్తూ రోదించసాగింది. (స్పృహ లేకపోవటం మూలంగా) ఆయన ఆమెను వారించలేకపోయారు. తీరా స్పృహ వచ్చిన తరువాత ఆయన "దైవప్రవక్త (సల్లం) పరిత్యజించిన వాటిని నేనూ పరిత్యజిస్తున్నాను. బిగ్గరగా అరుస్తూ రోదించే, తల గొరిగించుకునే, ఉర ఉడుపుని

చింపుకునే స్త్రీలను ఆయన ఏవగించుకున్నారు" అని అన్నారు.
(బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని జనాయెజ్ ప్రకరణం, సహీహ్ ముస్లింలోని ఈమాన్ ప్రకరణం)

١٦٦٢ - وَعَنِ المُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ رَضِيَ اللهُ عَنهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ: «مَنْ نِيحَ عَلَيْهِ، فَإِنَّهُ يُعَذَّبُ بِمَا نِيحَ عَلَيْهِ يَوْمَ القِيَامَةِ» متفقٌ عليه.

1662. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచిస్తుండగా తాను విన్నానని హజ్రత్ ముగీరా బిన్ షోబా (రజి) తెలియజేశారు: ఏ మృతుని మీదయితే ఏడ్చి పెడబొబ్బలు పెట్టటం జరుగుతుందో ఆ మృతుడు దానిమూలంగా శిక్షకు గురౌతాడు. (బుఖారీ - ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీ-సహీహ్ ముస్లింలోని జనాయెజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

తన మరణానంతరం తన మీద ఆ విధంగా ఏడ్వమని పురమాయించినవారికి, లేదా తన కుటుంబీకులకు ఆ విధంగా శిక్షణ నిచ్చినవారికే ఆ శిక్ష విధించబడుతుంది.

١٦٦٣ - وَعَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ نُسَيْبَةَ - بضَمِّ النُّونِ وَفَتْحِهَا - رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قَالَتْ: أَخَذَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللهِ ﷺ عِنْدَ البَيْعَةِ أَنْ لَا نَنُوحَ. متفقٌ عليه.

1663. హజ్రత్ ఉమ్మె అతియ్యా నుసైబా (రజి.అన్హా) కథనం: దైవ ప్రవక్త (సల్లం) మా నుంచి బైత్ తీసుకున్నప్పుడు మేము ఏడ్చిపెడబొబ్బలు పెట్టబోమని ఆయన మా చేత ప్రమాణం చేయించుకున్నారు.
(బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లింలోని జనాయెజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

క్రొత్తగా ఇస్లాం స్వీకరించే వారి చేత దైవప్రవక్త (సల్లం) బైత్ (ప్రమాణం) తీసుకునేవారు. ఆ సందర్భంలో దైవప్రవక్త (సల్లం) మృతుల మీద రోదించకూడదని స్త్రీల చేత ప్రమాణం చేయించుకునేవారంటే అది ఎంత ఘోరమైన పాపమో అర్థమవుతోంది. సాధారణంగా స్త్రీలే

ఎక్కువగా ఈ వైపరీత్యానికి పాల్పడుతుంటారు. కనుక ఈ హదీసులో ప్రత్యేకించి స్త్రీల గురించే చెప్పటం జరిగింది. వాస్తవానికి స్త్రీలయినా పురుషులయినా అందరికీ ఇది నిషిద్ధమే.

1664. హజ్రత్ నోమాన్ బిన్ బషీర్ (రజి) కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ రవాహా (రజి) స్పృహ తప్పి పడిపోయినప్పుడు ఆయన సోదరి ఏడుస్తూ "అయ్యో! నా పర్వతమా, అయ్యో నా ఇదీ, అదీ" అంటూ ఆయన సుగుణాలు ఏకరువు పెట్టింది. తనకు స్పృహ వచ్చిన తరువాత ఆయన 'నువ్వన్న ప్రతి మాటకూ నన్ను నువ్వు నిజంగా అలాంటి వాడివేనా?' అని అడగటం జరిగింది అని చెప్పారు. *(బుఖారీ)*

١٦٦٤ ـ وَعَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: أُغْمِيَ عَلَى عَبْدِ اللهِ بْنِ رَوَاحَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ. فَجَعَلَتْ أُخْتُهُ تَبْكِي، وَتَقُولُ: وَاجَبَلَاهُ، وَاكَذَا، وَاكَذَا: تُعَدِّدُ عَلَيْهِ. فَقَالَ حِينَ أَفَاقَ: مَا قُلْتِ شَيْئاً إِلَّا قِيلَ لِي: أَنْتَ كَذٰلِكَ؟! رَوَاهُ الْبُخَارِي.

(సహీహ్ బుఖారీలోని మగాజీ ప్రకరణం)

1665. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం: సాద్ బిన్ ఉబాదా (రజి) వ్యాధిగ్రస్తులయినప్పుడు ఆయన్ని పరామర్శించటానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్, సాద్ బిన్ అబూ వఖ్ఖాస్, అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్‌ఊద్ (రజి)లతో పాటు వెళ్ళారు. ఆయన వెళ్ళినప్పటికి సాద్ స్పృహలో లేరు. అది చూసి దైవప్రవక్త అక్కడున్న జనాన్ని "ఈయన చనిపోయారా?" అని అడిగారు. "లేదు, దైవప్రవక్తా!" అని చెప్పారు జనం. దైవప్రవక్త (సల్లం) అప్రయత్నంగానే విలపించారు. ఆయన్ని చూసి జనం కూడా విలపించారు. అప్పుడాయన అక్కడున్న వారిని

١٦٦٥ ـ وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: اشْتَكَى سَعْدُ بْنُ عُبَادَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ شَكْوَى، فَأَتَاهُ رَسُولُ اللهِ ﷺ يَعُودُهُ مَعَ عَبْدِ الرَّحْمٰنِ بْنِ عَوْفٍ، وَسَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، وَعَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ، فَلَمَّا دَخَلَ عَلَيْهِ، وَجَدَه فِي غَشْيَةٍ فَقَالَ: «أَقَضَى؟» قَالُوا: لَا يَا رَسُولَ اللهِ! فَبَكَى رَسُولُ اللهِ ﷺ. فَلَمَّا رَأَى الْقَوْمُ بُكَاءَ

النَّبِيِّ ﷺ بَكَوْا، قَالَ: «أَلَا تَسْمَعُونَ؟ إِنَّ اللهَ لَا يُعَذِّبُ بِدَمْعِ الْعَيْنِ، وَلَا بِحُزْنِ الْقَلْبِ، وَلٰكِنْ يُعَذِّبُ بِهٰذَا» وَأَشَارَ إِلَى لِسَانِهِ «أَوْ يَرْحَمُ» متفقٌ عليه.

ఉద్దేశ్యించి, "వింటున్నారా? కంట తడిపెట్టటం మూలంగా, మనసులో బాధపడటం మూలంగా దేవుడు శిక్షించడు.

(నాలుక వైపు చూపిస్తూ) కాని దీని మూలంగా శిక్షిస్తాడు (లేదా కరుణి స్తాడు)" అని అన్నారు.

(బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లింలోని జనాయెజ్ ప్రకరణాలు)

ముఖ్యాంశాలు

1) దుఃఖం కలిగినప్పుడు కంటతడిపెట్టటం, మనసులో బాధపడటం తప్పుకాదు. ఎందుకంటే ఇవి మానవ సహజమైన విషయాలు. ఇలాంటి కష్ట సమయాల్లో నోటితో పెడబొబ్బలు పెట్టటం మాత్రం పాపం. కాని ఒకవేళ అదే నోటితో 'ఇన్నా లిల్లాహి వ ఇన్నా ఇలైహి రాజివూన్' అని పలికితే, విధిరాత తనకు ఆమోదయోగ్యమైనట్లు మాట్లాడితే దానికి పుణ్యం కూడా లభిస్తుంది.

2) వ్యాధిగ్రస్తుల్ని పరామర్శించటం అభిలషణీయం. అది ఒక ముస్లింకు మరో ముస్లిం మీద ఉండే హక్కు.

3) సందర్భాన్ని బట్టి ఇస్లామీయ ఆదేశాలు బోధిస్తూ ఉండటం అవసరం.

١٦٦٦ - وَعَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «النَّائِحَةُ إِذَا لَمْ تَتُبْ قَبْلَ مَوْتِهَا تُقَامُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَعَلَيْهَا سِرْبَالٌ مِنْ قَطِرَانٍ، وَدِرْعٌ مِنْ جَرَبٍ» رواهُ مسلم.

1666. హజ్రత్ అబూమాలిక్ అష్అరీ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: పెడబొబ్బలు పెడ్తూ రోదించిన స్త్రీ మరణించే ముందు తౌబా చేసుకోక పోతే ప్రళయదినాన ఆమెను లేపటం జరిగినప్పుడు ఆమె (ఒంటి) మీద తారుచొక్కా, ముళ్ళకవచం ఉంటాయి.

(ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని జనాయెజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

పెడబొబ్బలు పెడ్తూ రోదించటం ఘోరమైన పాపమని ఈ హదీసు ద్వారా బోధపడు తోంది. దానికి పాల్పడినవారు తౌబా చేయకుండా చనిపోతే దేవుడు క్షమాభిక్ష పెట్టని పక్షంలో పరలోకంలో వారికి ఒక ప్రత్యేకమైన శిక్ష ఉంటుంది.

١٦٦٧ ـ وَعَنْ أَسِيدِ بْنِ أَبِي أَسِيدٍ التَّابِعِيِّ عَن امْرَأَةٍ مِنَ المُبَايِعات قَالَتْ: كَانَ فِيمَا أَخَذَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللهِ ﷺ، فِي المَعْرُوفِ الَّذِي أَخَذَ عَلَيْنَا أَنْ لَا نَعْصِيَهُ فِيهِ: أَنْ لَا نَخْمِشَ وَجْهاً، وَلَا نَدْعُوَ وَيْلاً، وَلَا نَشُقَّ جَيْباً، وَأَنْ لَا نَنْشُرَ شَعْراً. رَوَاهُ أَبو دَاوُد بِإِسْنَادٍ حَسَنٍ.

1667. హజ్రత్ అసీద్ బిన్ అబూ అసీద్ తాబయీ దైవప్రవక్త (సల్లం)తో బైత్ చేసిన స్త్రీలలో ఒకామె నుండి చేసిన కథనం: ఏ మంచి పనులనయితే చేయాలని దైవప్రవక్త (సల్లం) మా చేత ప్రమాణం చేయించుకున్నారో వాటిలో, మేము అల్లాహ్ పట్ల అవిధేయతకు పాల్పడము అన్న మాట కూడా ఒకటి. అంటే మేము మొహం గిచ్చుకోము, నాశనం కావాలని శాప నార్థాలు పెట్టుకోము. ఉరఉడుపుని చింపుకోము, జుత్తు చిందరవొందరగా చేసుకోము అనే ప్రమాణం. (అబూ దావూద్ దీనిని ప్రామాణికమైన ఆధారాలతో వెలికి తీశారు).

(సుననె అబూదావూద్‌లోని జనాయెజ్ ప్రకరణం)

١٦٦٨ ـ وَعَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ: «مَا مِنْ مَيِّتٍ يَمُوتُ، فَيَقُومُ بَاكِيهِمْ، فَيَقُولُ: وَاجَبلَاهُ، وَاسَيِّدَاهُ، أَوْ نَحْوَ ذٰلِكَ إِلَّا وُكِّلَ بِهِ مَلَكَانِ يَلْهَزَانِهِ: أَهٰكَذَا كُنْتَ؟!» رَوَاهُ التِّرْمِذِي وقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ.

1668. హజ్రత్ అబూ మూసా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: మనిషి మరణించినప్పుడు అతని మీద ఏడ్చేవారు నించొని, "ఓరి నా కొండ, ఓ నాయకా" అనిగాని లేక అలాంటి మాటలేవయినా గాని పలికితే అతని శవం దగ్గర ఇద్దరు దైవదూతల్ని

«اللَّهْـزُ» الـدَّفْـعُ بِجُمْـعِ الْيَـدِ فـي الصَّدْرِ.

నియమించటం జరుగుతుంది. వారు అతన్ని గుద్దుతూ "నువ్వు అలాంటి వాడివేనా?" అని అడుగుతుంటారు.

(తిర్మిజీ, హసన్)

'లహ్జ్' అంటే రొమ్ముమీద గుద్దటం.

(సుననె తిర్మిజీలోని జనాయెజ్ ప్రకరణం)

١٦٦٩ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «اثْنَتَانِ في النَّاسِ هُمَا بِهِمْ كُفْرٌ: الطَّعْنُ في النَّسَبِ، وَالنِّيَاحَةُ عَلَى المَيِّتِ» رواهُ مسلم.

1669. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: ప్రజల్లో రెండు పనులున్నాయి. అవి వారి పాలిట కుఫ్ర్ (దైవతిరస్కారం) వంటివి. వంశాన్ని దెప్పిపొడవటం, చనిపోయిన వారి మీద పెడబొబ్బలు పెడ్తూ ఏడ్వటం.

(ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని ఈమాన్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసు ఇంతకుముందు 1580వ హదీసు క్రింద కూడా వచ్చింది. ఇందులో పేర్కొనబడిన రెండు పనులు అజ్ఞానపు పనులు. ఇస్లాం వాటిని రూపుమాపింది. మళ్ళీ ఎవరైనా ఆ పనులకు పాల్పడితే అతను ధర్మతిరస్కారానికి పాల్పడుతున్నట్లే. దైవం మనల్ని రక్షించుగాక!